

LÆREPLAN

MED AFSÆT I DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Dagtilbuddets navn: Helleruphøj

Udfærdiget (måned og år): Oktober 2020

INDHOLD

Indhold

LÆREPLAN	1
INDHOLD	2
INDLEDNING	4
VEJLEDNING OM OFFENTLIGGØRELSE	4
PÆDAGOGISK GRUNDLAG	5
ET PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ HELE DAGEN	6
BØRNESYN OG BØRNEPERSPEKTIVER	8
BØRNS LEG	10
DET BREDE DANNELES- OG LÆRINGSSYN	12
BØRN I UDSATTE POSITIONER OG ALLE BØRNS DELTAGELSE I BØRNEFÆLLESKABER	14
FORÆLDRESAMARBEJDE	16
SAMMENHÆNGENDE OVERGANGE OG DET SIDSTE ÅR I BØRNEHAVEN	18
DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG OG SAMMENHÆNG TIL DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	20
ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER	21
ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING	22
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling	22
Refleksion over sammenhæng til læringsmiljøet og det pædagogiske grundlag	22
Arbejdet med Alsidig personlig udvikling fremadrettet	23
SOCIAL UDVIKLING	24
Pædagogiske mål for læreplanstemaet alsidig personlig udvikling	24
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	24
Arbejdet med Social udvikling fremadrettet	25
KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESKAB	25
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab	26
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	26
Arbejdet med Kultur, æstetik og fællesskab fremadrettet	26
KOMMUNIKATION OG SPROG	27
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog	27
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	27
Arbejdet med Kommunikation og sprog fremadrettet	28
KROP, SANSER OG BEVÆGELSE	28
Pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse	28
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø	29
Arbejdet med Krop, sanser og bevægelse fremadrettet	29
NATUR, UDELIV OG SCIENCE	30

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science.....	30
Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø.....	30
Arbejdet med Natur, udeliv og science fremadrettet.....	31
ØVRIGE ELEMENTER.....	32
DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ.....	32
Fysisk børnemiljø.....	32
Psykisk børnemiljø.....	32
Æstetisk børnemiljø.....	32
SAMSPIL OG RELATIONER.....	34
EVALUERING.....	35
INDDRAGELSE OG SAMARBEJDE.....	36
Inddragelse af forældrebestyrelsen.....	36
Inddragelse af lokalsamfundet.....	37
UDVIKLINGSPLANER.....	37

INDLEDNING

Med dagtilbudsaftalen (2018) er det fremlagt, at det i dagtilbudsloven skal tydeliggøres, hvilket pædagogisk fundament alle dagtilbud skal bygge på for at skabe en tryk og udviklende hverdag for alle børn i dagtilbud. Det handler om at skabe en fælles retning, sprog og forståelse gennem en ny ramme for den pædagogiske læreplan.

I Hjernen&Hjertet har vi med udgangspunkt i den nye dagtilbudslov samt materialer udgivet på EMU i forbindelse med den nye styrkede læreplan, udviklet redskabet Rambøll Læreplan, som er en skabelon til understøttelse af det enkelte dagtilbuds systematiske arbejde med læreplanen.

Gennem dialogen får I et indblik i hinandens oplevelser og forståelser af praksis ud fra nogle refleksions- og vurderingsspørgsmål. Redskabet henvender sig til pædagogisk personale med en leder som den, der fastsætter den overordnede ramme. Lederens rolle er derudover at understøtte processen ved at tilrettelægge gode rammer for og sikre, at dialogen medfører nye eller justerede tiltag og i sidste ende en pædagogisk praksis i overensstemmelse med den styrkede pædagogiske læreplan.

VEJLEDNING OM OFFENTLIGGØRELSE

LÆS INDEN I GÅR I GANG!

Det er ikke hensigten, at den pædagogiske læreplan skal være en lang rapport, som i detaljer beskriver dagtilbuddets arbejde med det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Tværtimod er det intentionen, at dagtilbuddets pædagogiske læreplan - med udgangspunkt i de centrale elementer fra det pædagogiske grundlag og med udgangspunkt i de pædagogiske mål og indholdsbeskrivelser for læreplanstemaerne - skal fungere som et **pædagogisk redskab**, der **via korte, relevante pædagogiske overvejelser, refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning** for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet.

Herunder **sikre, at den intenderede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene** mv.

Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at offentliggøre den pædagogiske læreplan. Den pædagogiske læreplan vil fx kunne offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside eller et andet sted, som er kendt af og let tilgængeligt for forældrene. (Forarbejder til dagtilbudslovens § 9, stk. 1).

Læreplanen fungerer altså både som et internt arbejdsredskab, samt et dokumentationsdokument udadtil. I den forbindelse skal det nævnes, at selve vurderingen fra Ministeriets værktøj "Redskab til selvevaluering" ikke vil fremgå i den pdf, der er udarbejdet til offentliggørelse, da denne udelukkende anses som et internt arbejdsredskab.

Men alle øvrige refleksioner og beskrivelser i læreplanen vil fremgå og skal derfor formuleres med tanke for dette.

PÆDAGOGISK GRUNDLAG

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag. Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark. Nogle elementer i form af eksempelvis barnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer såsom eksempelvis forældresamarbejdet og arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end i andre.

Nedestående del af skabelonen, der omhandler det pædagogiske grundlag bygger på EVA's materiale "Redskab til selvevaluering".

ET PÆDAGOGISK LÆRINGSMILJØ HELE DAGEN

Dagtilbud skal etablere et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvad karakteriserer den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på, og får vi skabt et miljø, der understøtter leg, aktiviteter og rutiner?

- Hvad fungerer godt/dårligt?

Hvilke pædagogiske overvejelser ligger til grund for den måde, vi organiserer vores pædagogiske læringsmiljø på?

- Hvordan ved vi, om vores antagelser holder stik?

Hvordan kan vi undersøge og se, hvad børnene får ud af vores måde at organisere det pædagogiske læringsmiljø på?

Hvordan matcher vores faglige kompetencer vores mål om at skabe et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø?

"Det er en forudsætning for etableringen af et pædagogisk læringsmiljø, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende har blik for, hvordan praksis rammesættes, organiseres og tilrettelægges. Personalet skal gøre sig pædagogisk-didaktiske overvejelser omkring det pædagogiske læringsmiljø, der understøtter børnegruppens kropslige, sociale, emotionelle og kognitive læring og udvikling. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger. Det pædagogiske læringsmiljø er et miljø, hvor der med afsæt i det pædagogiske grundlag arbejdes bevidst og målrettet med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse" (EMU).

"Pædagogiske læringsmiljøer i dagtilbud bygger på et samspil mellem strukturelle parametre som:

- personalets uddannelse og kompetencer
- børnegruppernes størrelse
- fysiske rammer
- normering
- digitale redskaber
- den æstetiske udformning

og en række proceselementer som eksempelvis:

- det empatiske samspil med de andre børn og det pædagogiske personale
- udfordrende dialoger og situationer
- forældresamarbejdet
- hverdagens rytme" (EMU)

Dagen i Helleruphøj består af en variation af voksenstyrede aktiviteter, genkendelighed, struktur, børneinitierede aktiviteter og spontane aktiviteter.

De voksenstyrede aktiviteter bidrager til, at vi som pædagoger, kan skabe et godt og trygt læringsrum, kontinuitet for børnene, samt sikre at alle børn er en del af et fællesskab.

Strukturen, Rutinerne og genkendeligheden er en vigtig del af dagen i Helleruphøj. Det ses blandt andet til morgensamlinger, frokost og putning. Dette er med til at give børnene en ro og tryghed, da de ved, hvad der skal ske, hvilket igen giver overskud til at udvikle og lære.

De spontane- og børneinitierede aktiviteter giver os mulighed for at handle på børnenes interesser. Hvad har børnene lyst til, og hvad er deres interesse. Vi følger barnets spor og sikrer derved, at vi arbejder med børnenes medbestemmelse.

Vi har haft 2 pædagoger på diplomuddannelse som faglig fyrtårn og 1 pædagog på læringsdage. Ledelsen har et diplommodul i henholdsvis læringsmiljø og evaluering.

Udviklingspunkt:

Ovenfor definerer vi hvad et pædagogisk læringsmiljø er, og hvad der skal til for at læring opstår. Læringsmiljøerne foregår over hele dagen og i samspil med andre, barn-barn og barn-voksen. I Helleruphøj er vi pt. i gang med at skabe en fælles forståelsesramme af, hvordan vi arbejder med det pædagogiske læringsmiljø over hele dagen.

Vi skal have skabt et fælles teoretisk grundlag som føres ud i praksis "**Et læringsmiljø for alle børn**". Dette arbejder vi med på vores teammøder.

Vi vil fremadrettet fortsat arbejde med aktionslæring og praksisfortælling og generelt arbejder vi på at få skabt en evalueringskultur både i forhold til vores møder, men også i det daglige levede liv med børnene.

For at kunne analysere egen praksis samt reflektere i fællesskab kræves der ærlighed, tryghed og kendskab til hinandens praksis. Gennem cases og praksisfortællinger på teammøder vil vi få kendskab til hinandens praksis og pædagogiske virke.

Rutiner i institutionens daglige liv er vigtig for børnenes udvikling, trivsel, dannelse og læring.

Rutinerne er skelettet for hverdagen og for arbejdet med børnenes læring og derfor vil vi sætte rutiner i det daglig arbejde, som et udviklingspunkt på vores pædagogiske dag.

BØRNESYN OG BØRNEPERSPEKTIVER

Børnesynet i danske dagtilbud tager udgangspunkt i, at det at være barn har værdi i sig selv. Pædagogiske læringsmiljøer skal derfor inddrage børneperspektiver, uanset om der er tale om hverdagssituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'

Hvordan arbejder vi med løbende at følge børnenes spor, oplevelser og interesser?

- Hvad gør vi for at indfange alle børns perspektiver? Er det de samme børn, vi altid får øje på?

Hvordan arbejder vi regelmæssigt med børnenes feedback, fx på personalemøder, som input til vores faglige dialog?

Hvornår har vi senest brugt børnenes perspektiver som grundlag for at udvikle det pædagogiske læringsmiljø?

- Hvilke nye indsigter nåede vi frem til?
- Hvad ændrede vi som resultat af vores indsigter?

I hvilke situationer kunne det være relevant at inddrage børnenes perspektiver, hvor vi ikke gør det i dag?

I vuggestuen og børnehaven arbejder personalet ud fra et analyserende og observerende perspektiv. Vi følger barnets spor, og personalet arbejder ud fra en undersøgende tilgang.

Faglig vurdering af barnet

Som fagperson har man generel viden om børn i kraft af uddannelse og erfaring. Med denne videns form kan man foretage faglige vurderinger af børn, og man kan vurdere, hvad der er til "barnets bedste". Man ser på barnet gennem sin position som voksen og som fagperson og vurderer barnet i et udefra-perspektiv. Ofte vil dette perspektiv på barnet forsøge at beskrive barnets karakteregenskaber, som giver grundlag for barnets motiver og handlinger uafhængig af kontekst (Warming 2011).

Indsigt i barnets erfaringer

En anden kilde til viden om børn kræver et perspektivskifte fra et se på barnet til at se med barnet ind i de sammenhænge, hvor barnet færdes. Det kræver, at man sætter sig for at undersøge, hvordan børnegruppen eller et specifikt barn erfarer forskellige kontekster i sin hverdag. Man kan understøtte sin tilgang med metoder, hvor barnet eller børnegruppen inviteres til at give deres besyv til kende om eget hverdagsliv på deres egne betingelser. En sådan tilgang kan kaldes for et tilstræbt indefra-perspektiv med blik for såvel barn som kontekst (Warming 2011, Højholt mfl. 2014)¹

¹ Et børneperspektiv er ofte et voksenperspektiv. Inklusionsakademiet.dk

De voksne skal være fleksible og skal kunne ændre deres adfærd og kurs for nogle gange bedst at kunne imødekomme, være nysgerrig og åben overfor barnets perspektiv.

I vuggestuen har personalet oprettet en "Boblegruppe" som er storebørnsgruppe-aspiranter i et forsøg på at inkludere de kommende store børn, samt imødekomme børnenes ønske om at være i en gruppe som de store.

I Helleruphøj er personalet opmærksom på de fysiske legemiljøer for at understøtte børnenes lege. Legemiljøerne dannes ud fra barnets og børnegruppens interesser og behov.

Gennem observationer af børns leg, samt på stue- og teammøder ind tænker vi børnenes behov, i de aktiviteter vi sætter op. Derudover svarer de ældste børnehavebørn på et spørgeskema om børnehaven, når der hvert år udarbejdes en leg- og læringsmiljørapport.

Nogle gange spænder vores egne erfaringer, regler, kultur og behov ben for at kunne inddrage børnenes perspektiv. Eksempel "Hvis børnene råber og larmer kan vi bede dem om at dæmpe sig og i virkeligheden afbryder vi måske en god leg eller læring."

Et børneperspektiv vil ofte overraske

Flere undersøgelser peger på, at i såvel samspillet med børn som i refleksioner over barnets trivsel, er det oftest den voksnes perspektiv, som dominerer. Hvis man vil indtage et børneperspektiv kræver det en åbenhed for at ville lade sig fortælle noget, også noget som er i modstrid med ens egen mening og som kræver, at man går i dialog med sig selv og sin egen forståelse af situationen (Svinth 2013, Schwartz 2015).

Hvordan kommer I på sporet af et børneperspektiv?

Et børneperspektiv, som søger viden om børnelivet indefra, forholder sig til spørgsmål som "Hvordan oplever Oscar mon denne situation?" "Hvordan oplever Oscar mon de andre børn og mig som voksen i den pågældende situation?" "Hvordan oplever børnene de læringsrum, vi skaber for dem?"²

Udviklingspunkt:

For at sikre at alle børn bliver set og at alle børn har en god relation til minimum en voksen, vil vi udarbejde en Matrix relations analyse, på et teammøde.

Igennem vores evalueringskultur vil vi blive bedre til, at se den verbale og nonverbale feedback vi får af børnene.

² Et børneperspektiv er ofte et voksenperspektiv. Inklusionsakademiet.dk

Som voksne skal vi øve os på at træde et skridt tilbage og observere hvad der sker hos og omkring børnene, inden vi bliver løsningsorienteret.

Når vi modtager nye børn, etablerer nye børnegrupper, samt laver nye voksen initierede aktiviteter, skal vi ind tænke vores måder at indrette os på, og hvordan indretningen kan styrke børnenes udvikling.

BØRNS LEG

Leg har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Leg er grundlæggende for barnets udvikling og understøtter bl.a. fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvordan giver vores pædagogiske læringsmiljø børnene mulighed for at bruge deres fantasi og lege?

Hvad gør vi for at arbejde med børnenes forskellige roller og positioner i legen?

Hvordan arbejder vi med at understøtte, at alle børn har mulighed for at være med i legen?

- Er der børn, som vi oplever, står uden for legen, og hvad gør vi ved det?

Hvordan har vi undersøgt den læring og udvikling, der sker i børnenes leg?

Leg er vigtigt i sig selv. Legen er børnenes vigtigste måde at bearbejde indtryk, oplevelser, prøve grænser osv. Der skal være plads til masser af leg i børnenes liv.

I både vuggestue og børnehave er de voksne opmærksomme på deres positionering i børnenes leg. Der er en opmærksomhed på at gøre plads til både vokseninitierede lege og børns selvinitierede lege. De voksne er nysgerrige på børnene og observerer og iagttager deres lege, for at blive klogere på, hvordan børnene udvikler sig i legen, og hvilke roller de indtager.

Vi arbejder med at dele børnene op i mindre grupper for at skabe rum til ro og fordybelse. Der er en opmærksomhed på at skabe definerede legeområder som gør det nemmere for børnene at tilgå legen. Der skal være en tydelig sammenhæng i mellem læringsmiljøerne og de legeområder der er i institutionen, så børnene hurtigt kan finde sig til rette i legene, bruge fantasien og udvikle legen i forskellige retninger. Rammerne for lege- og læringsmiljøerne er gældende både ude og inde.

Vi er opmærksomme på børn i udsatte positioner, og vi er altid nysgerrige på, hvordan vi kan ændre rammen, så alle børn har mulighed for at være deltagende i et fællesskab. De voksne skal være bevidste om egen definitions magt. 4 pædagoger i Helleruphøj har et diplommodul i social inklusion.

Udvikling punkter:

Øge bevidstheden om de voksnes definitions magt når vi deltager i børns leg og læring igennem cases og praksisfortællinger på teammøder.

Vi er i en indretnings- og oprydningssproces, hvor de forskellige lærings- og legemiljøer tydeliggøres. Vi vil blandt andet have et indendørs motorik område i vuggestuen, og der er et ønske om et mudderkøkken på vuggestuens legeplads. Børnehaven arbejder løbende med at lave nye legeområder på legepladsen, hvorfor de også lige har lavet en "byggeplads" til børnene. I børnehaven arbejder vi ligeledes på en anden struktur, hvor vi vil væk fra den traditionelle stueopdeling, og i stedet sætte fokus på de voksnes kompetencer, og hvad de kan byde ind med i forhold til projekter mm.

Forslag til litteratur: "Leg og legebepædagogik i vuggestuen" filmen findes på Emu.dk
"Leg og dannelse" af Helle Marie Skovbjerg

På teammøderne i begge teams vil vi løbende arbejde med, hvilke børn der deles i grupper og hvorfor og hvordan vi styrker samarbejdet på tværs af stuerne.

Der er et ønske om at organisere team-, stue- og fredagsmøder så der er mulighed for at diskutere og reflektere over børnenes leg på stuerne, og hvordan personalet bedst muligt støtter op om dette.

DET BREDE DANNELSES- OG LÆRINGSSYN

Legen og den legende tilgang til læring, barnets interesser, underen og nysgerrighed samt det pædagogiske personales viden om at fremme læring og udvikling er udgangspunktet for de læringsprocesser, barnet indgår i.

Reflektér – tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

På hvilke måder har vi fokus på læringsprocesser gennem hele dagen?

- Leg, børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter og rutiner?

Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det både støtter børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring?

- Hvordan kan vi følge og støtte barnets underen og nysgerrighed?
- Hvordan udfordrer og støtter vi børnene i at få nye ideer og erfaringer med vedholdenhed og gåpåmod?

Oplever vi, at det er alle børn, der viser deres underen og nysgerrighed ved fx at stille spørgsmål e.l.?

- Hvad tænker vi om, og hvad gør vi for, de børn, der sjældent giver udtryk for deres underen og nysgerrighed?

Hvordan arbejder vi med at følge op på, om vi lykkes med det pædagogiske læringsmiljø i forhold til, hvad børnene får ud af det?

- Hvordan sikrer vi, at vi kommer hele vejen rundt i forhold til de seks læreplanstemaer?

I Helleruphøj har vi fokus på pædagogik og indretning, så vi kan komme rundt om alle kompetencer i årsplanen. Da vi er et sammenlagt hus med både "gamle" og mange nye medarbejdere, er vi i en proces hvor vi er ved at finde ud af hvordan vi skal indrette os og planlægge og strukturere dagen. Forudsigelighed er vigtigt for børnene, og derfor er det også vigtigt, at der er en tydelig voksen struktur som tydeliggør vores praktiske funktioner.

Det giver ro for børnene, at rammerne er forudsigelige og genkendelige, og der skal være tydelige lege- og læringsområder, da struktur giver plads til læring.

Vi voksne skal være opmærksomme på de børn, der går under radaren.

De voksne skal give plads til undring, og til at børnene kan stille spørgsmål.

De voksne er rollemodeller og står i front for at undre sig og søge svaret sammen med børnene.

I samspil med børnene skal de voksne være nysgerrige og undersøgende.

De voksne skal følge børnenes ideer og være åbne over for børnenes initiativer.

Lærings- og legeområderne skal så vidt muligt understøtte flest muligt kompetenceområder. Derfor arbejder vi med legen som understøtter alle kompetenceområder, og det er de voksnes ansvar at sætte dem i spil.

Det er vigtigt, at de voksne lader børnene gøre det, de selv kan. Vi skal være bevidste omkring hvornår vi går foran, ved siden af og bag ved børnene.

Læring foregår over hele dagen og forældrene skal være medspillere og følge op på deres barns kompetencer og udvikling som foregår i hjemmet. Jf. forældrevisionen for Helleruphøj.

Læringsmiljøet foregår hele dagen, alle steder og på alle tidspunkter. Det centrale er børnenes deltagelsesmuligheder og samspillet børn og voksne imellem.

Udviklingspunkter:

Vi skal have skabt et nyt fælles værdigrundlag, traditioner, rutiner og kultur.

Vi skal arbejde på at visualisere vores praksis eksempelvis via piktogrammer.

For at styrke børnenes måde at begribe og handle på i en digitaliseret og globaliseret verden skal vi arbejde med de digitale medier som et pædagogisk redskab. Dette gør vi særlig igennem "Leg med strøm", men også i det daglige, når vi søger informationer eksempelvis på nettet.

Vi vil arbejde med digital dømmekraft, og det skal være ok for børnene at sige nej til at komme med på foto.

BØRN I UDSATTE POSITIONER OG ALLE BØRNS DELTAGELSE I BØRNEFÆLLESSKABER

Gode pædagogiske læringsmiljøer har særligt stor betydning for børn i udsatte positioner. Det pædagogiske personale har et ansvar for at støtte børn med forskellige udfordringer og sikre, at alle deltager i fællesskabet.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvilken pædagogisk tilgang arbejder vi ud fra for at sikre, at alle børn oplever, at de er en del af et børnefællesskab?

- Hvordan er der forskel på vores praksis i forhold til forskellige aldersgrupper?

Hvordan vurderer vi alle børnenes muligheder for at udvikle sig og få nye relationer?

- Er der noget, vi kan gøre anderledes for at give nogle børn bedre muligheder for at opbygge og have gode relationer?

I hvilket omfang har vi faglige dialoger om, hvordan vi kan understøtte, at børn i udsatte positioner trives og ses i det pædagogiske læringsmiljø?

- Er det tilstrækkeligt?
- Hvordan sikrer vi, at vi også har blik for og inddrager de børn, der fx ikke selv henvender sig og ikke deltager aktivt i lege og aktiviteter?

Når vi ser på vores praksis den seneste måned, hvornår er det så lykkedes os at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i fællesskabet?

- I hvilke situationer lykkedes det ikke – og hvorfor?

Vi arbejder ud fra et anerkendende børnesyn og med åbenhed for forskellighederne hos både børn og voksne.

Vi arbejder med ansvar i fællesskaber. Børnene dækker bord, råber hinanden op, tæller hinanden og hjælper med at rydde op.

De vokseninitierede lege i fællesskabet giver mulighed for, at alle børn kan komme på banen.

Vi har opmærksomhed på hinanden, og børnene lærer at hjælpe hinanden og hente hjælp.

Der er mange forskellige børnefællesskaber i institutionen, og alle børn i Helleruphøj har ret til at indgå i et børnefællesskab.

Vi drøfter og evaluerer børnefællesskaber på stuemøder og teammøder.

Det, at vi arbejder i grupper på tværs af stuerne gør, at alle børn får et bedre kendskab til alle i huset – både børn og voksne. Vi arbejder med åbne døre (primært i bh) og børnene har mulighed for at deltage i aktiviteter og rutiner på en anden stue.

Der hvor det lykkedes at skabe et pædagogisk læringsmiljø, hvor børnene trives, er i de situationer, hvor der enten har været en pædagogisk planlægning eller hvor den voksne er god til at organisere sig selv og børnene. Derudover når aktiviteter og systemer går igen og bliver gentaget, og når alle ved hvad de skal i løbet af dagen.

Opdeling i mindre grupper, synlige legemiljøer og pædagogisk indretning giver ro til fordybelse. Vuggestuen oplever at det fungerer godt med ugeplaner. I de situationer hvor det ikke lykkedes, er det ofte pga. mangel på ressourcer og planlægning, og når de voksne ikke har tydelige forventningerne til børnene.

Udviklingspunkt:

Fri for mobberi skal være en større del af vores pædagogiske praksis i både vuggestue og børnehave.

På teammøder skal vi være bedre til at drøfte børnene, så der skabes en fælles forståelse for og omkring barnet i hele huset. Stuerne kan medbringe en liste med børnenavne så vi er opmærksomme på alle børn.

Vi vil udarbejde en Matrix analyse på børn (og forældre).

I vuggestuen skal der drøftes et forslag om mere åbne døre, for at se flere muligheder og invitere andre børn ind i legefællesskaber.

For at se mulige relationer, vil vi gerne være bedre til at observere de små "på tværs fællesskaber", der især sker i haven, hvor børnene har mulighed for at lege sammen på tværs af stuer og grupper.

FORÆLDRESAMARBEJDE

Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Samarbejdet skal bidrage til, at barnet får en god og tryk opvækst.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvordan samarbejder og kommunikerer vi i det daglige med forældrene om børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

- Hvilke rammer og regler har vi for forældresamarbejde?
- Det gælder både de overordnede rammer og den konkrete håndtering i hverdagen. Er det fx o.k. at afbryde en aktivitet med børnene, hvis en forælder har brug en snak?

Hvordan oplever vi samarbejdet med forældrene i forhold til at rådgive og vejlede dem om deres barns trivsel, udvikling, læring og dannelse?

Hvordan arbejder vi med at møde forældrene forskelligt og tilpasse samarbejdet ud fra deres behov?

Hvad ved vi om, hvordan forældrene oplever vores samarbejde, rådgivning og vejledning?

- Inddrager vi synspunkter og viden fra forældrene?

I Helleruphøj er der fastlagte samtaler, som alle forældre tilbydes. Det er opstartssamtaler, 3-mdr. samtaler, kompetencesamtaler og overgangssamtaler. Derudover er der altid mulighed for, at enten forældre eller personale kan invitere til en samtale.

Vi står altid til rådighed hvis forældre skulle have spørgsmål eller har brug for vejledning til noget konkret.

Samarbejdet med forældrene starter, allerede inden børnene starter i institution, da forældre med deres barn bliver inviteret til babyrytmik, en gang om ugen 3 mdr. inden barnets start.

Når nye forældre kommer til institutionen, er kulturen i huset at alle medarbejdere hilser på de nye forældre.

Den daglige dialog fylder også meget. Vi har altid tid til en snak med forældrene når de henter og afleverer, hvor vi hører om børnene har haft en god morgen, og efterfølgende om de har haft en god dag i institutionen. Vi beder altid forældrene om at aflevere deres børn til en pædagog/medhjælper, eller i hvert fald gøre en pædagog/medhjælper opmærksom på, at de er kommet, og det samme gør sig gældende ved afhentning.

Vision for vores forældresamarbejde kan læses på vores hjemmeside. www.helleruphoj.aula.dk

Udviklingspunkt:

I bestyrelsen vil vi have et fast punkt på til møderne omkring hvordan vi møder forældrene i institutionen og hvordan forældrene kan bidrage til dagligdagen i Helleruphøj. Det kan være gennem diverse arrangementer, arbejdsdage eller som en ressource i huset.

Derudover skal vi have en dialog omkring, hvordan vi skaber en tydelig forbindelse, mellem hjem og institution, i forhold til barnets læring.

SAMMENHÆNGENDE OVERGANGE OG DET SIDSTE ÅR I BØRNEHAVEN

Barnet oplever mange overgange i sine første leveår. Både de store overgange, når det begynder i dagtilbud og senere i skole, og de mindre, daglige overgange, når barnet fx bliver afleveret om morgenen eller går fra én aktivitet til en anden. I alle typer af overgange er det vigtigt, at pædagogisk personale og forældre samarbejder om at skabe en oplevelse af sammenhæng, tryghed og trivsel hos barnet.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvordan arbejder vi ud fra læreplanen for at skabe sammenhæng for børn og forældre i overgangen fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole og SFO/fritidshjem?

Hvordan arbejder vi med en tryk overgang til det næste tilbud?

- Fx aktiviteter som at besøge det nye sted, tæt dialog med fagprofessionelle fra andre tilbud, arbejde med overgangsobjekter o.l.

Oplever vi, at vi har et fælles værdisæt med det andet dagtilbud eller skole og SFO/fritidshjem?

- Er vi enige om, hvad der skal til fra begge parter for at skabe en sammenhængende overgang?

Hvad ved vi om dagplejerens/sundhedsplejerskens/ pædagogens/lærerens faglighed og daglige praksis?

- Hvordan kan vi blive klogere på det, og hvordan kan den viden bidrage til at skabe sammenhæng?

Den første overgang som barnet og forældrene møder er starten i Helleruphøj. Ved indmelding i Helleruphøj sender vi et velkomstbrev med korte informationer om hvem vi er, vores kontaktoplysninger mm.

Vi arbejder med tidlig relatering og derfor får forældrene ca. 2 måneder før start tilsendt mere velkomstmateriale og en invitation til at deltage i vores ugentlige babyrytmik, hvor hensigten er at skabe tryghed og genkendelighed for barnet og forældrene.

Se film: <https://www.youtube.com/watch?v=TrKWkz2Bn8c>

Vores præmature familier, får tilbudt en samtale før start, hvor sundhedsplejersken, pædagogen fra stuen og en fra ledelsen deltager.

Opstarten i vuggestuen og børnehaven er vigtig for den nye familie, og vi bestræber os på at gøre tingene så genkendelige som muligt, samt opfordre forældrene til at have god tid til opstarten.

Hver morgen er en ny overgang for barnet, og det samme gælder ved overgang fra en aktivitet til en anden. Genkendelighed og rutiner er vigtige, og barnet skal ikke bruge ressourcer og energi på hele tiden at skulle forholde sig til nyt.

Overgange fra vuggestuen til børnehaven er nedskrevet i det overgangsmateriale som pædagogerne har udarbejdet og som forefindes i institutionen.

I storegruppen i børnehaven arbejdes der på overgang til skole og på at børnene bliver klædt på til livet i skolen.

I storegruppen arbejdes der med fællesskab. At indgå, at blive udfordret, og at deltage på bedste vis og en god måde. Vi prøver på den måde at styrke dem i forhold til at indgå selvstændigt i en ramme (skole) hvor der er mange ting, der skal klares på en ny måde.

Børnene bliver udfordret i forhold til alle områder i lærerplanerne og får tilbud om mange forskellige aktiviteter i løbet af året.

Vi bruger naturen, vi er meget fysiske, børnene udfordres mentalt, socialt og motorisk i vores aktiviteter.

Vi har bygget vores år op om nogle forløb og aktiviteter, der skal styrke fællesskabet og det enkelte barns forudsætninger for at deltage. Det er godt at lære at indgå i lege, man ikke selv styrer, at vinde og tabe, mærke egne styrker og begrænsninger. Det er godt at kunne sige noget og komme frem med sig selv, men også godt at lade andre komme til. Godt at lære regler og rammer, acceptere dem og udfordre dem på en god måde.

Alt dette er pakket ind i lege, aktiviteter, forløb og faste ture ud af huset.

Vores traditioner er:

Sensommer: Vi bygger gruppen op med venskaber og de lærer strukturen.

Efterår: Modigklub: Grænser, krop, slås kultur, kunst, snak

Vinter: Jul og nisser

Forår: Historie og natur rollespil om fællesskab

Vi har et samarbejde med Messiaskirken, hvor vi arbejder med årets gang og livets store spørgsmål i børnehøjde.

Vi har samarbejde med de omkringliggende skoler omkring overgange, der består af besøg og overleveringssamtaler.

Udviklingspunkt:

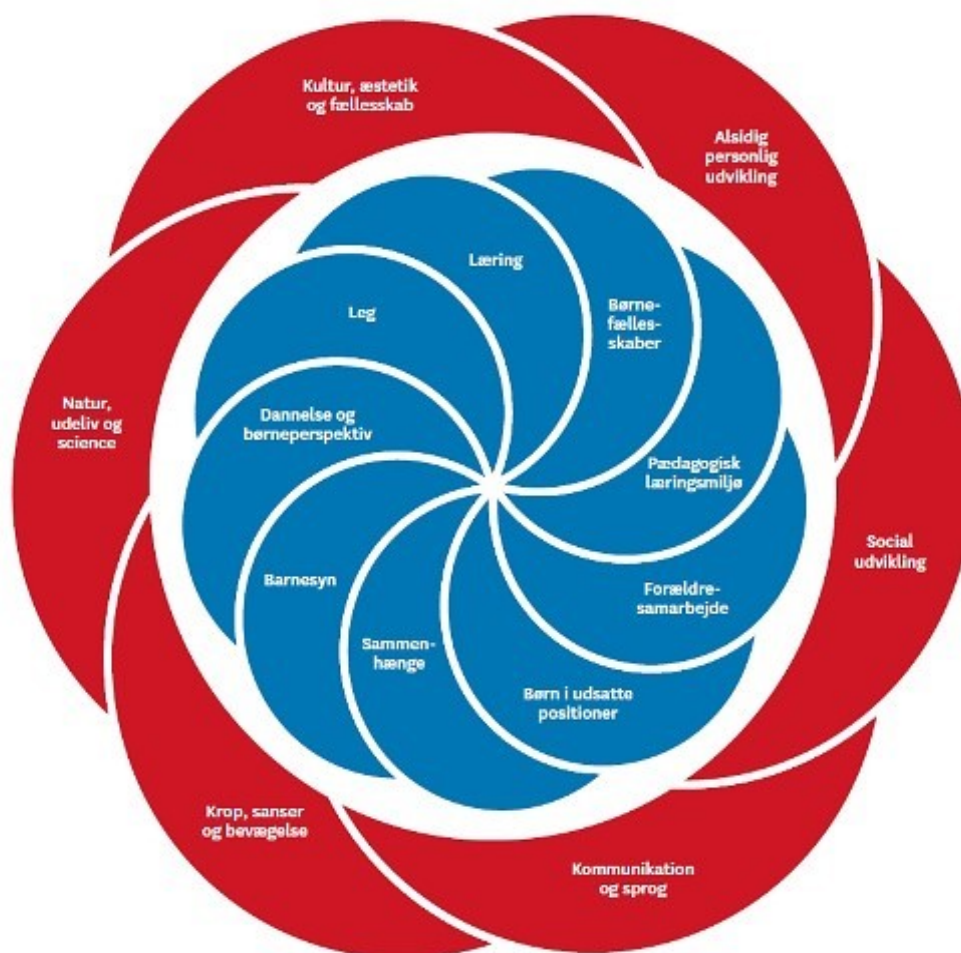
Lige som vi tilbyder vores præmaturbørn et opstartsmøde inden vuggestuestart, vil vi gerne tilbyde dette til alle familier, der starter i Helleruphøj.

DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG OG SAMMENHÆNG TIL DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af seks læreplanstemaer. Der er fastsat en indholdsbeskrivelse for hvert læreplanstema, som beskriver de overordnede elementer, som ligger i det enkelte læreplanstema. [Læs indholdsbeskrivelsen.](#)

Herudover er der fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. De to pædagogiske mål udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Et læreplanstema skal altid ses i sammenhæng med det pædagogiske grundlag og de øvrige læreplanstemaer i den pædagogiske læreplan og det besluttet lokalt, hvordan de overordnede elementer konkret omsættes organisatorisk og pædagogisk i det pædagogiske læringsmiljø i hverdagen.

ARBEJDET MED DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse. Under hvert læreplanstema skal I derfor forholde jer til, hvordan I hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING
- SOCIAL UDVIKLING
- KOMMUNIKATION OG SPROG
- KROP, SANSER OG BEVÆGELSE
- NATUR, UDELIV OG SCIENCE
- KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

ALSIDIG PERSONLIG UDVIKLING

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.

Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Refleksion over sammenhæng til læringsmiljøet og det pædagogiske grundlag

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes alsidige udvikling, herunder deres nysgerrighed, gåpåmod og deltagelseskompetence via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Alle børn er unikke og har værdi i sig selv. De voksne i Helleruphøj møder barnet med en anerkendende tilgang. Dvs. at den voksne er nærværende, tilgængelig og nysgerrig på barnets intentioner og kan sætte sig ind i, hvad det enkelte barns hensigt er.

De voksne observerer børnene og stuemøderne bruges til fælles refleksion over, hvordan vi støtter op omkring det enkelte barns - og gruppens udvikling

Børnene udfordres og lærer at dygtiggøre sig i hverdagens rutiner og i fællesskabet og her er det vigtigt, at de voksne kan følge og støtte op omkring børnenes egne ideer og herigennem give barnet medbestemmelse.

I Helleruphøj arbejder vi med selvhjulpethed og børnene gør selv alt det de kan, og øver sig på det, de ikke mestrer endnu, med støtte fra en voksen.

"Hvis vi voksne gør ting for børnene de kan selv, fratager vi barnet en vigtig læring".

De voksne skal inspirere barnet og fremme barnets initiativ til, at kunne bidrage til fællesskaber.

Børnene lærer at udtrykke sig overfor hinanden og et eksempel på dette ses i vores samlinger.

I vuggestuen er børnene med til at vælge sange i sangkufferter, og de snakker i fællesskabet om hvem der er mødt ind.

I børnehaven øver børnene sig i at blive trygge ved at være i fokus. De opnår en fortrolighed ved at dele oplevelser og holdninger med andre. Det øger troen på dem selv, og på at de andre børn og voksne er interesseret i dem, og det de kan.

Praksisfortælling:

"Peter på snart 3 år er startet i børnehaven. Det er svært, da han ikke kender de andre børn og voksne så godt endnu. Han leger oftest alene, og søger ikke de andre børn. Ved samling udviser han

modstand, og vil ikke være med, medmindre han sidder på skødet hos en voksen. Det er tydeligt, at overgangen fra vuggestue til børnehave, er en stor udfordring for ham.

Personalet på stuen bliver enige om, at Peter har brug for tryghed og tillid til de nye omgivelser, inden det kan forventes, at han skal indgå i børnehavens regler og rutiner ligesom de andre børn.

Jette lærer Peter at kende ved at lege med ham, læse bøger og generelt være der som en trygheds-person. Hun etablerer lege og gåture med en jævnaldrende dreng med håb om, at der bliver skabt en relation. Efterhånden åbner Peter op, og han hviler mere i alt det nye. I takt med at han bliver tryk, kan der så småt stilles flere krav om bl.a. selvhjulpethed og deltagelse i fælles aktiviteter, uden at han protesterer og trækker sig væk”.

Arbejdet med Alsidig personlig udvikling fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Udviklingspunkt

Vi har fokus på, at læringsmiljøerne ikke kun er i temalagte aktiviteter, men skal foregå gennem hele dagen. Hver gang der skabes en relation barn/barn og barn/voksen, vil der være et læringspotentiale. Det pædagogiske personale skal finde et fælles afsæt og have et fælles sprog på tværs af huset. Dette arbejder vi med på vores teammøder, hvor vi i vuggestuen pt. har morgenstundens pædagogik på som punkt og i børnehaven arbejder vi med cases ud fra low arousal tankegangen, samt med regler og værdier for bl.a. legepladsen.

Da vi er et sammenlagt hus, med mange nye medarbejdere i børnehaven, sammenbragte kulturer i vuggestuen og ny ledelse, skal vi finde et fælles afsæt for vores pædagogik, et fælles sprog, et fælles teoretisk grundlag og en kultur som understøtter, at vi kan arbejde med børnenes læringsmiljøer.

Vi skal have skabt tillid og kendskab til hinandens praksis for, at vi derigennem kan få skabt en evaluering- og feedback kultur, der kan være med til at understøtte ovenstående.

Det skal tydeliggøres hvilke voksne der besidder hvilke kompetencer, så det er nemt at søge feedback og bruge hinanden som interne konsulenter.

I børnegruppen skal vi have en øget opmærksomhed på, hvornår børnene kan indgå i de forskellige grupper, alt efter barnets udviklingsniveau og i mindre grad efter alder.

Gruppernes mål skal defineres; hvad skal vi udvikle hos børnene i grupperne? Hvad er det næste udviklingstrin? Hvilke børn skal i hvilke grupper?

Det kræver, at vi voksne har et dybdegående kendskab til det enkelte barn, og inden vi laver nye grupper på tværs, skal det drøftes på teammøderne.

For at børnene udvikler sig og trives kræves det, at alle børn har gode relationer til de voksne. Dette sikrer vi ved at lave Matrix relations analyse modellen.

SOCIAL UDVIKLING

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet alsidig personlig udvikling

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes sociale udvikling, herunder deres empati, deltagelseskompetence og medbestemmelse via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

I vuggestuen bruges morgensamlingen på, at skabe opmærksomhed på hinanden bl.a. ved sammen med børnene, at gøre opmærksom på, hvem der er kommet i vuggestue, og hvem der mangler. Derudover øves turtagning og at give plads til andre på stuen, når der eks. om morgenen skal ventes på tur, eller når der skal vælges en sang fra sangkufferten. Herigennem arbejdes også med medbestemmelse.

Børnene er opdelt i små grupper, hvor de har mulighed for at danne betydningsfulde relationer.

I både børnehave og vuggestue arbejder pædagogerne på tværs i aldersopdelte børnegrupper. Dette skaber mulighed for, at børnene kan indgå i differentierede fællesskaber, åbner op for nye relationer samt forståelse for flere og forskellige børn. Børnene skal have lov til at være nysgerrige og undre sig på hinanden.

Vi arbejder med medbestemmelse både i det store fællesskab og i mindre legegrupper.

Det bliver italesat, hvad et fællesskab indebærer, og at vi hjælper hinanden, tager hensyn og reflekterer over hinandens grænser. Det bliver øvet, at hjælpe hinanden, også på tværs af alder. De store børn hjælper bl.a. de mindre børn med at få tøj af og på.

I lege er pædagogerne opmærksomme på deres positionering, og hvordan de bedst støtter og guider børnene i f.eks. konflikthåndteringer.

Til samlinger øver børnene sig i, at vente på tur, taletid og børnene inddrages i de beslutninger der vedrører dem. Dette gøres også ved håndsovræknning.

Vi gør os umage med at være gode rollemodeller for børnene, ved b.la. at møde børnene med empati, anerkendelse og respekt.

Praksisfortælling:

”Børnene er kommet ind fra haven og de fleste børn har taget deres tøj af og hængt på plads i deres garderobe. Efter de har vasket hænderne, sætter de sig på tæppet og venter på at alle er færdige. Mille på 5 år rejser sig og siger til en voksen ’ups jeg glemte vist at hjælpe nogle af de små med deres tøj, jeg går lige tilbage og ser om nogle har brug for hjælp.’”

Arbejdet med Social udvikling fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Udviklingspunkter:

Børnehaven:

Vi ønsker at arbejde mere målrettet med ’Fri for mobberi’ og der skal personale på kursus i konceptet.

Vi ønsker at gøre det endnu mere tydeligt for de større børn, hvilket medansvar de har til at hjælpe de mindre børn godt på vej og støtte op om at hjælpe hinanden.

Vi vil med den nye struktur, som vi blev inspireret til under Corona-krisen arbejde mere på tværs, da vi så hvor mange nye relationer der opstod, samt bruge de voksnes kompetencer bedre.

Vuggestuen:

Vi ønsker at blive bedre til at organisere på tværs, så børnene får mere glæde af aktiviteter på tværs i huset og flere relationer.

Bedre feedbackkultur, at kunne undre sig sammen og gøre børnene til et fælles ansvar og ikke kun stuens.

Der er et ønske fra personalegruppen om mere ensretning og mere samarbejde på tværs. At kunne være hinandens sparringspartnere og kunne give hinanden feedback på teammøderne. Det kræver, at vi arbejder på at skabe tryghed i teamet, og at vi vil hinanden det bedste. Dette gøres ved at bruge praksisfortællinger fra egen hverdag, hvor vi får de gode historier frem. Vi lærer af vores succeser.

KULTUR, ÆSTETIK OG FÆLLESSKAB

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden. Det pædagogiske personale skal derfor skabe et læringsmiljø, der formidler glæde ved æstetiske oplevelser og skabende praksis.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Refleksion over sammenhæng til Helleruphøjs læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes muligheder for at indgå i forskellige kulturelle fællesskaber, som stimulerer deres fantasi, nysgerrighed og kreativitet via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

I vuggestuen bliver børnene præsenteret for forskellige kulturelle udtryksformer, såsom musik, dans, sang, male, historiefortællinger mm. Ud af huset gør vi brug af de kulturelle tilbud der er i nærområdet, eks. Kulturskolerne, bibliotekerne samt skulpturer i parkerne omkring os.

Praksisfortælling:

” Vi læser bukke bruse flere gange, vi fortæller bukke bruse flere gange, vi laver bordfortællinger med bukkebruse, vi leger bukke bruse til rytmik og forleden da vi kørte over en bro, råbte flere af børnene ”hvem er det der tramper på min bro”

I børnehaven stimulerer vi børnenes kreativitet ved at introducere dem til forskellige æstetiske udtryksformer, eks. Klippe-klistre, male, teater, udklædning, genbrugsmaterialer. Materialerne, samt børnenes produkter står synligt fremme, så børnene kan lade sig inspirere.

Flere af børnene i Helleruphøj kommer fra en anden kultur, og vi oplever at børnene er nysgerrige på hinandens kultur, baggrund og traditioner.

I både vuggestue og børnehave fejrer vi de danske traditioner igennem året.

Arbejdet med Kultur, æstetik og fællesskab fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Udviklingspunkter:

Da Helleruphøj er et sammenlagt hus af 3 institutioner, med hver sin kultur, samt en del nye ansatte, er der fortsat brug for, at vi evaluerer vores traditioner og/eller finder vores egne nye traditioner i huset.

Evaluering foregår på teammøderne i henholdsvis vuggestue og børnehave.

Flere af børnenes produkter synliggøres som inspiration til andre. Dette kan også bruges som dokumentation for den pædagogiske læring. Flere kreative aktiviteter udenfor, gerne med brug af naturmaterialer.

Vi skal have en større fokus og opmærksomhed på børnenes tegneudvikling, da vi har observeret at mange børn har svært ved at tegne selv. De vil gerne have voksne til at tegne for dem eller kopi tegninger. Tegneudviklingen er udgangspunktet for at lære at holde på en blyant og lære at skrive i skolen. Kopier kan bruges, men så er det for at lære at tegne efter en streg. Evt. via et lysbord. De voksne skal inspirere børnene til kreative produkter der hænger sammen med årstid og projekt.

KOMMUNIKATION OG SPROG

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemønstre for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Refleksion over sammenhæng til Helleruphøj læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes tilegnelse af sprogforståelse, ordforråd, udtale og sætningsdannelse i sammenhænge, der er meningsfulde for børn via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

I Helleruphøj inkorporerer pædagogerne gentagelser og sproget ind i vores aktiviteter, eks. *Hov, nu kører Benjamin med bilen på biltæppet og nu kører bilen ind i garagen*, samt i hverdagens rutiner, hvor vi sætter ord på det vi gør, eks. *Vil du række mig vandet, må jeg bede om fadet, nu skal vi ud og have flyverdragt på. osv.*

Pædagogerne spørger ind til børnene og er nysgerrig på det, de fortæller.

Det er vigtigt at give tid og have roen til at lytte. Som voksen skal man kunne sætte sig selv i frigear, dvs. træde et skridt tilbage og lytte til barnets intention for en given handling, i stedet for at have en forudindtaget holdning.

For at understøtte den sproglige udvikling fortæller vi historier, læser højt og har dialogisk læsning.

I nogle grupper arbejdes der med piktogrammer for at visualisere sproget og rutiner for børnene.

I vuggestuen har vi særlig fokus på barnets nonverbale sprog. Pædagogerne italesætter og hjælper barnet, i det barnet gerne vil, og pædagogerne sætter ord på de følelser barnet har, samt hjælper barnet til at udvikle empati og opmærksomhed på andre børns behov.

Vi sprogvurderer alle børn når de er 3 og 5 år, og i vuggestuen laver vi sprogtrappen, når barnet har været i institutionen ½ år.

Arbejdet med Kommunikation og sprog fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Udviklingspunkt

Vi har i børnehaven fået en ny sprogpædagog, som skal definere sin rolle i Helleruphøj. I vuggestuen er der 2 sprogpædagoger. Der er et ønske fra personalet om at få sprogpædagogerne mere på banen og gøre bedre brug af deres kompetencer, eks. kan sprogpædagogerne oplære de øvrige pædagoger i at sprogvurdere børnene.

På teammøderne eller på vores pædagogisk dag, vil vi have en generel drøftelse af sproglig udvikling, både i rutiner, i sproglege, synliggørelse af sproget, rim og remser, sprogposer, dialogisk læsning, tematisk sprogarbejde osv.

Få en fælles forståelse og bevæggrund for det sproglige arbejde, samt synliggøre det sprogarbejde der bliver arbejdet med, både indenfor og udenfor på legepladsen.

Vi skal have fundet en tovholder på "Play and learn".

KROP, SANSER OG BEVÆGELSE

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Børnene skal inviteres til at få mange forskellige kropslige erfaringer i et læringsmiljø, hvor bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber, og hvor det pædagogiske personale motiverer børnene til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes muligheder for at få erfaringer med krop og sanser, som stimulerer deres bevægelsesglæde via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

"Hver gang vi gør noget for børnene som de selv kan eller kan lære, fratager vi dem mulighed for ny læring"

Børn er som udgangspunkt altid glade for at bruge deres krop, og det er naturligt for børnene at eksperimentere med, hvad kroppen kan.

Som pædagog er det vigtigt, at vi er opmærksomme på, at vi ikke hæmmer børnene i denne udvikling i vores egen frygt for, at børnene skal komme til skade, dog med forudsætning for, at sikkerheden er i orden.

I børnehaven har vi tumlerum, hvor børnene kan udfordre sig selv motorisk, og i vuggestuen har vi gangarealet, hvor børnene kan tumle, og hvor der bygges motorikbaner.

I både børnehave og vuggestue har vi ligeledes en stor dejlig have, som indbyder til træklating, boldspil, cykle (hurtigt ned af bakke og knokle op af bakke) og anden kropslig aktivitet. Vi prioriterer i både vuggestue og børnehave, at tage på ture med børnene til skov og strand, hvor børnene kan bruge deres krop.

Finmotorisk øver børnene sig hver dag ved bl.a. selv at smøre mad, øse op, hælde vand i kop. De øver sig i at koordinerer bevægelser, og derudover tegner de, maler, lægger puslespil, leger med magneter, laver perler o.m.a.

Praksisfortælling:

"Der er stopdans i tumleren, og en flok af de ældste børn hopper og danser til musikken. Søren sidder ved siden af Jette og kigger på. Hans ben spjætter til musikken, og han griner når børnene kommer til at bevæge sig efter musikken er stoppet. Jette spørger om han vil være med, og det vil han gerne.

Han danser, hopper og løber rundt mens musikken spiller, og når musikken stopper hopper og danser han videre med store armsving og ben spjæt. De andre børn husker ham på, at han skal stå stille når musikken stopper, men holder til sidst op med at fortælle ham det, da Søren i sin danseiver ikke hører efter".

Arbejdet med Krop, sanser og bevægelse fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Udviklingspunkt:

Personalet vil gerne sætte mere fokus på, at arbejde kontinuerligt med emnet omkring kroppen eks. i et temalagt projekt.

Madmod og maddannelse og udvikling af børnenes sanser er et tema der ligeledes kan udvikles på, og da vi nu har fået en ny økonoma "madmor" i køkkenet, er det oplagt, at vi fremadrettet arbejder med dette tema.

På teammøderne skal vi drøfte vores værdier og regler, så vi får skabt et professionelt praksisfællesskab, og sikret at regler ikke opstår ud fra pædagogens egen synsning.

Må børnene lege med maden, må de skille maden, må børnene selv bestemme, hvad de vil smage på og hvordan gør vi måltidet hyggeligt og spændende?

Her vil vi tage udgangspunkt i materialet omkring maddannelse som findes på

<https://emu.dk/dagtilbud/maddannelse> samt invitere Lotte med på teammøderne.

NATUR, UDELIV OG SCIENCE

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur. Det pædagogiske personale skal opmuntre børnene til at foretage egne undersøgelser samt støtte og guide dem i at turde øve sig igen og igen for derved at opbygge en grundlæggende tillid.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundenhed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Refleksion over sammenhæng til [institutionens navn] læringsmiljø

Nedenfor skal I beskrive, hvordan jeres pædagogiske læringsmiljø understøtter børnenes muligheder for at få erfaringer med natur og science, som stimulerer deres nysgerrighed og lyst til at udforske via både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter. Hav også opmærksomhed på de pædagogiske hverdagsaktiviteter og legen.

Vi bruger naturen i vores nærområde, og vi tager ofte på ture "ud i det blå" med både vuggestue- og børnehavebørn.

Vi tager til stranden og i skoven, hvor vi fisker og finder små dyr og naturmaterialer.

Børnene oplever forskellige vejrphenomener, da vi er ude i alt slags vejr. Vi viser dem glæden ved at hoppe i vandpytter, lege med mudder og kaste med blade.

Med vuggestuen besøger vi vores plantekasser fra minihaver til minimaver, hvor børnene er med til at plante, så og høste frugten. Når vi kommer hjem, kan vi smage på de skønne ting fra haven.

Vi planter blomster, frugt og grøntsager i haven. I krat og busk kan børnene finde små dyr og insekter, som undersøges med forstørrelsesglas, og i vuggestuen er de ved at etablere et insekthotel.

Vi arbejder med science og undrer os sammen med børnene, - ser karsen gro i vindueskarmen, blomsterne spire, myrerne som bygger bo eller en isterning som smelter og måske er den rød eller blå?

Pædagogerne bruger deres observationer til, hele tiden at forbedre haven efter børnenes behov og vores byggeplads er et eksempel herpå. Pædagogerne havde observeret, at børnene gravede alle steder, og derfor fik de etableret et indhegnet område, hvor børnene kunne grave i jorden.

I børnehaven tales til samling om årstidernes skiften, hvilken kalender dag det er, temperatur mm

Arbejdet med Natur, udeliv og science fremadrettet

Nedenfor skal I reflektere over, hvilken udvikling I ønsker at skabe rammerne for fremadrette, og hvilke tegn/pejlemærker, der kan indikere, at I er på rette vej.

Hvilke tegn/pejlemærker ønsker vi at se?

Udviklingspunkter:

Vi ansatte en ny pædagog i januar 2020 i børnehaven, som skal arbejde med "Leg med strøm". Hun vil bl.a. introducere børnene for et vendespil, som de selv skal lave af foto, som de har taget i naturen.

Værkstedet i børnehavens have kan etableres som et science rum. - Der ønskes mere fokus på science.

Affaldssortering som et fokuspunkt, da vi bl.a. har indkøbt affaldssortering, så børnene kan være en del af sorteringen.

Generelt er der et ønske om hvad mål og formål er med ture ud af huset i begge afdelinger.

I vuggestuen er der et ønske om at få oprettet et mudderkøkken, hvor børnene kan få stimuleret deres sanser.

ØVRIGE ELEMENTER

DET FYSISKE, PSYKISKE OG ÆSTETISKE BØRNEMILJØ

Begrebet børnemiljø er et samlede begreb for det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet, hvor det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø skal forstås bredt.

Børnemiljøet i dagtilbuddet skal vurderes i et børneperspektiv. Det indebærer, at børnemiljøet skal vurderes med børnenes øjne, ligesom børnenes oplevelser skal inddrages i vurderingen af børnemiljøet afhængigt af børnenes alder og modenhed.

Der lægges vægt på, at børnene inddrages i forbindelse med forhold, der vedrører dem selv, jf. FN's Børnekonventions artikel 12 om barnets ret til at give udtryk for sin mening og krav på, at denne mening respekteres.

Fysisk børnemiljø

Det fysiske børnemiljø kan eksempelvis omhandle støjniveau, indeklima, plads til fysisk udfoldelse og stille aktiviteter, hygiejneforhold, lysforhold, garderobe, legeplads og udearealer, stuenes indretning og størrelse mv.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

I kan f.eks. reflektere over følgende:

- Jeres arbejde med det fysiske børnemiljø og jeres faglige overvejelser i den forbindelse.
- Hvordan I arbejder med at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv.

Psykisk børnemiljø

Det psykiske børnemiljø kan fx omhandle samspillet mellem børn og voksne, herunder om samspillet er kendetegnet ved gensidig respekt og tolerance, børnenes indbyrdes samspil, herunder om børnene i deres sprog og handlinger indbyrdes respekterer hinanden, om der blandt børn og personale er plads til og accept af menneskers forskellighed, om der finder mobning sted blandt børnene, mv.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

I kan f.eks. reflektere over følgende:

- Jeres arbejde med det psykiske børnemiljø og jeres faglige overvejelser i den forbindelse.
- Hvordan I arbejder med at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv.

Æstetisk børnemiljø

Det æstetiske børnemiljø kan fx omhandle, hvorvidt stuenes indretning og udsmykning virker stimulerende og inspirerende på børnene, samt hvorvidt omgivelserne indenfor og udenfor er udformet på en måde, som fremmer børnenes lyst til at bevæge og udfolde sig, fordybe sig, have stille lege mv.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

I kan f.eks. reflektere over følgende:

- Jeres arbejde med det æstetiske børnemiljø og jeres faglige overvejelser i den forbindelse.
- Hvordan I arbejder med at vurdere børnemiljøet i et børneperspektiv.

I Helleruphøj har vi faglige overvejelser om indretning for at skabe plads til ro og fordybelse, samt kropslige udfoldelser og aktiviteter.

Vi er bevidste om at opdele børnene i mindre grupper, og at alle børn skal være en del af fællesskabet. Legemiljøerne skal være tydelige, og børnene skal kunne se, hvad det enkelte rum kan, og samtidigt skal det stimulere børnenes sanser og nysgerrighed.

Rummene skal være dynamiske og kunne ændres alt efter hvilket tema vi arbejder med, samt ud fra hvilken børnegruppe vi har pt.

Pædagogerne er derfor også observerende på børnegruppen og dens interesser. Er børnene mest til stille aktiviteter, eller har vi en børnegruppe, som har brug for at røre sig?

Der skal skabes plads til, at børnenes egne kreativiteter kan komme til udtryk. F.eks. kan dyrene godt komme over i Lego-borgen, men samtidig skal vi være opmærksom på, at legemiljøerne ikke spoles for den øvrige børnegruppe.

Det er de voksnes ansvar at sikre, at der er de remedier tilgængelige, som der skal være i det enkelte rum. Er der eksempelvis madting og service i køkkenkrogen, er der tog til togbanen, biler til biltæppet osv. og er tingene hele?

Det er også pædagogernes ansvar at stuerne er indbydende, rene og at ødelagt legetøj smides ud, og erstattes af nyt.

I Helleruphøj er de voksne rollemodeller for børnene. Det handler både om måden vi taler til hinanden på, men også hvordan vi taler om hinanden. Hvis børnene ser voksne der snakker respektfuldt til og om hinanden, vil det smitte af på børnene.

Vi arbejder med børnenes relationer ved f.eks. at hjælpe hinanden. Det ses blandt andet, når de store børn hjælper de mindre børn med at tage tøj af i garderoben, og når de store børn viser de små børn, hvordan man vasker hænder inden frokost.

Pædagogerne og forældrene er også rollemodeller for børnene i f.eks. afleverings- og afhentningsstunder (se forældrevison). Vi siger godmorgen og farvel til hinanden, og til børnenes samling ser børnene hinanden i øjnene, og sammen med de voksne snakker de om, hvem der er til stede, og hvem der ikke er.

Efter frugt i børnehaven, snakker børnene og pædagogerne sammen om, hvilke børn der har lyst til at lave hvad. Det skaber en fælles forståelse og opmærksomhed for hinanden. Pædagogerne har øje for de børn, der ikke kommer i gang med en leg.

Udviklingspunkter:

Der er et ønske i personalegruppen i vuggestuen om, at legepladsen gøres mere attraktiv, og der skal laves tydeligt definerede legeområder, eks. mudderkøkken, motorikbane, legehus osv.

Der blev på vores pædagogiske dag nedsat en arbejdsgruppe, som skal arbejde videre med en plan for uderummet.

Derudover vil vi etablere et rum for motorisk udfoldelse indenfor i vuggestuen.

På teammøderne har vi dialoger omkring narrativer og vi er opmærksomme på, hvad det gør ved børnenes psykiske miljø.

SAMSPIL OG RELATIONER

I dagtilbud indgår barnet i et fællesskab med andre børn og voksne, som er fælles om at skabe det sociale rum, som de enkelte børn lærer og udvikler sig igennem. Sammen med det pædagogiske personale har de andre børn betydning for, hvilke erfaringer det enkelte barn gør sig, når det er i dagtilbuddet.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

For at det lille barn kan indgå i et samspil med andre, kræves det, at barnet er trygt.

Vi arbejder i vores vuggestue med tidlig relatering, og vi inviterer derfor barnet sammen med mor eller far til babyrytmik før start i vuggestuen. Vores præmature børns forældre tilbydes ligeledes en samtale sammen med sundhedsplejerske, pædagog og leder før start, for at vi kan lære barnet at kende.

For at skabe nærvær og fordybelse arbejder pædagogerne i mindre grupper med børnene.

En god kommunikation kræver en respektfuld tone og forståelse for den anden part. Det er vigtigt, at vi udviser nysgerrighed og forståelse for børnene og prøver at sætte os ind i deres intentioner.

Vi arbejder ud fra et anerkendende perspektiv, og vi er opmærksomme på børnenes forskellige udtryksformer, og derigennem prøver vi at italesætte barnets intention og give det lille barn en stemme.

Gennem vores krop viser vi barnet, at vi har tid til at lytte, og at vi er opmærksomme på hvad barnet vil os. Vi er bevidste om, at der er tider på dagen, hvor vi i mindre grad er tilgængelig, men her er det vigtigt, at vi kommunikerer til barnet, at vi gerne vil lytte og tale senere. Det er den voksnes ansvar at følge op på dette.

Udvikling

Vi vil arbejde på, at alle forældre får tilbudt en samtale med en pædagog fra stuen, samt leder før start i vuggestue og børnehave, da vi mener det giver et godt kendskab til barnet, og forældrene får skabt en relation til de voksne som giver tryghed i opstarten.

Teori til teammøde i vuggestuen: Udviklende øjeblikke om relationers betydning for børns udvikling af Rikke Yde Tordrup.

Samspil og relationer, er et fortsat udviklingspunkt på teammøderne og i børnehaven tager vi udgangspunkt i cases fra bogen "Adfærdsproblemer i vuggestuen og børnehaven" af Bo Hejlsskov Elvén og David Edfelt, samt i egne praksisfortællinger

EVALUERING

Evaluerende pædagogisk praksis handler om løbende og systematisk at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. En systematisk evaluerende pædagogisk praksis styrker kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og sikrer, at det hele tiden er justeret og tilpasset den aktuelle børnegruppes behov.

Reflektér - tag udgangspunkt i jeres daglige praksis og kom gerne med konkrete eksempler. Skriv refleksionerne i 'skriv her'.

Hvordan undersøger og evaluerer vi det pædagogiske læringsmiljø i sammenhæng med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?

- Har vi fastsat et fokus eller formål med vores løbende evaluering af det pædagogiske læringsmiljø? - Hvor står vi stærkt/svagt?
- Hvordan oplever vi, at vi fagligt set er klædt på til at evaluere og undersøge?

Hvad gør vi for at sikre, at vores løbende evaluering er systematisk?

- Hvordan definerer vi "systematisk"?

Hvordan sikrer vi, at vores evalueringer har fokus på sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse frem for blot på aktiviteterne eller blot på børnenes læring?

Hvordan sikrer vi, at vi anvender den viden, vi får fra vores evaluering, til at justere vores pædagogiske læringsmiljø?

- Hvornår har en konkret evaluering senest givet ny indsigt i børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse, der har ført til en ændring i vores praksis?

I ledelsen har vi organiseret og struktureret hverdagen, så pædagogerne på skift har mulighed for planlægnings- og refleksionsmøder 1 gang om ugen, hvor de kan reflektere og evaluere deres pædagogiske praksis med og omkring børnene.

Pædagogerne har evalueringsmateriale tilgængeligt, som tager udgangspunkt i blandt andet aktionslæring og SMTTE-modellen.

Udover planlægnings- og refleksionsmøderne, har afdelingerne på skift teammøder hver 14. dag. På teammøderne i børnehaven reflekterer vi i fællesskab ud fra udvalgte cases. Ligeledes har vi fælles emner oppe, eksempelvis haven, – hvad og hvordan bruger vi haven? Den daglige struktur og de voksnes positionering indenfor, inklusion mm.

Vi laver KIP på alle børn en gang årligt omkring barnets fødselsdag.

Udviklingspunkt:

Vores vision i Helleruphøj er at skabe en kultur, hvor vi planlægger, reflekterer og evaluerer systematisk. Dette vil vi øve os i på vores teammøder og på planlægnings- og refleksionsmøderne. Personalet skal dokumentere deres planlægning og evaluering ved hjælp af de redskaber, der er stillet til rådighed for dem i form af SMTTE-model, aktionslæring, samt praksisfortællinger på teammøderne. For at kunne dette, skal der skabes tryghed i personalegruppen, hvor det pædagogiske personale tør at sætte sig selv og deres pædagogiske praksis i spil. Dette vil vi gøre ved at øve os i at medbringe praksisfortællinger på teammøderne og i starten vil det være "de gode historier". Når trygheden og tilliden er tilstede, vil vi kunne give hinanden feedback på det, som er svært.

Vores teammøder skal kunne give en vitaminindsprøjtning og troen på, at vi kan løfte i flok ☺

Vi skal øve os i at sætte fokus på barnets perspektiv i evaluering (artikel fra børn og unge) og at evaluering ikke behøver være svært, men kan tage udgangspunkt i de små hverdagsfortællinger f.eks: *"En voksen i vuggestuen forslår, at vi inden frokost, når børnene har vasket hænder, giver dem en hagesmæk på, så de andre voksne kan se, hvem der allerede har vasket hænder. Det har givet mere ro og overblik for børn og voksne før frokost"*.

Et forslag kunne være, at vi udvælger os en evalueringsmetode, for så at øve os på denne i fællesskab.

For at dokumentere vores praksis vil vi arbejde med læreplanstræet.

COVID-19: Har desværre sat vores udvikling, - ikke på pause, men på slow. Vi fastholder at mødes til pædagogisk dag, og til p-møder efter lukketid, da det er vigtigt at kunne arbejde med refleksion og evaluering. Derudover arbejder vi med udvikling på planlægningsmøderne, men vores teammøder har vi sat i bero. Dels fordi vi ikke kan passe hinandens børn på tværs af huset og dels fordi vi har brug for flere ressourcer i ydertidspunkterne for ikke at blande børn.

INDDRAGELSE OG SAMARBEJDE

Arbejdet i forældrebestyrelsen skal tilrettelægges lokalt og på en måde, så det giver mening i dagligdagen for både forældrebestyrelsen og det pædagogiske personale. Som led i dette arbejde vil forældrebestyrelsen skulle inddrages i, hvordan ressourcer i lokalsamfundet vil kunne bringes i spil med henblik på at skabe trygge og pædagogiske læringsmiljøer for børn i dagtilbud.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan.

Beskriv kort, hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen.

Forældrebestyrelsen har på et bestyrelsesmøde fået vist filmen om den styrkede pædagogiske læreplan for forældre, samt filmen omkring evaluering i pædagogisk praksis. Dette for at give forældrene et indblik i vores arbejde med den styrkede læreplan.

Vi vil løbende på vores bestyrelsesmøder have et dialogpunkt omkring den styrkede pædagogiske læreplan.

Inddragelse af lokalsamfundet

Som led i arbejdet med den pædagogiske læreplan skal dagtilbuddet overveje, hvordan lokalsamfundet i form af fx biblioteker, museer, idrætstilbud og -faciliteter, plejehjem, erhvervsliv mv. kan inddrages med henblik på at styrke dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø.

Beskriv kort, hvordan lokalsamfundet inddrages som en ressource med henblik på at skabe trygge og pædagogiske læringsmiljøer for børnene.

Helleruphøj bruger lokalsamfundet meget.

Vores storebørnsgruppe i børnehaven gør brug af kirken i forbindelse med traditioner og højtider.

Både vuggestue og børnehave gør brug af biblioteket, samt de tilbud der er om teater mm. Derudover har vi fast årskort til Experimentarium.

I hverdagen går vi på mange ture i lokalområdet, i skoven, til stranden, de nærliggende skoler/legepladser samt Forstbotaniskhave.

UDVIKLINGSPLANER

Tag stilling til inden for hvilke områder I har behov for udvikling og tag stilling til hvilke områder I vil fokusere særligt på. Overvej de fire nedenstående tiltag og beslut det næste skridt.

- INDHENTE OG FORANKRE NYE PERSPEKTIVER I PRAKSIS?
- IGANGSÆTTE KONKRETE TILTAG?
- INDDRAGE MERE VIDEN UDEFRA?
- INDSAMLE MERE INFORMATION OM EGEN PRAKSIS?

Når I har besluttet jeres næste skridt, kan I lave en eller flere udviklingsplaner, der beskriver hvordan I vil styrke de dele af jeres pædagogiske praksis, hvor I har vurderet, at der er behov for udvikling.

Indhente og forankre nye perspektiver i praksis?

Helleruphøj blev til d.1.september 2015 efter sammenlægning af de 3 institutioner: Maglehøj, Bregnehøj og Phistergården, men "det gamle Phistergården" flyttede først fysisk over i børnehavens lokaler i starten af 2018

Der er i gennem årene blevet arbejdet på at skabe kontinuitet, en ny kultur, samt en rød tråd i pædagogikken siden da. Nogle af de "gamle" personaler er rejst og nye er kommet til og i efteråret 2019 kom der ny ledelse til.

I efteråret 2019/forår 2020 har vi arbejdet på at skabe en organisering som understøtter en evalueringskultur, hvor vi løbende kan evaluere vores pædagogiske praksis, og det læringsmiljø vi sætter op for børnene.

Der er indført planlægnings- og refleksionsmøder, hvor det pædagogiske personale har 1 time ugentlig hvor de kan planlægge, reflektere og evaluere deres pædagogiske praksis med og omkring børnene. Hver gruppe har fået en mappe med tilhørende evalueringsmetoder, bl. a aktionslæring og SMTTE-modellen. Læreplanstræet introduceres i efteråret 2020.

Derudover har vi indført teammøder, i henholdsvis vuggestue- og børnehave, hvor personalet har mulighed for at mødes hver 14 dag i 1½ time til faglig sparring.

Covid-19 situationen har sat denne udvikling lidt på stand by, da vi ikke har haft mulighed for at mødes fysisk, men så snart situationen ændrer sig igen, vil vi fortsætte denne organisering.

Igangsætte konkrete tiltag?

Teammøderne skal bruges til at arbejde med de udviklingspunkter vi har skrevet i læreplanen

Inddrage mere viden udefra?

Vi uddeler artikler, samt uddrag fra diverse bøger til læsning og diskussion på teammøder. Derudover har vi løbende personale på efteruddannelse, som også bidrager med deres viden.

I Helleruphøj er der mange funktioner som personalet får tillæg for og som de er tovholder på, bl.a. motorik, sprog, inklusion, og natur. Vi vil have synliggjort disse funktioner, så de øvrige personaler kan trække på deres viden.

Indsamle mere information om egen praksis?

På teammøderne arbejder vi med cases hvor vi inddrager vores egne erfaringer fra praksis og på sigt vil vi bruge egne praksisfortællinger, til vidensdeling og sparring. Målet er at skabe tryghed og gennemsigtighed i personalegruppen, hvor feedback vil være en naturlig del af vores pædagogiske praksis.